

În grădina Ghetsimani

Colecția *Povestiri. Romane. Memorii* - 3

Făgăraș, 2018

*Tu înfruntă viața cu curaj și
nu mai umbla decât în poruncile Domnului!*

I

În orașul de câmpie, toamna venea mai târziu decât de obicei. Pe stradă încă era cald. Asfaltul se încingea la miezul zilei, iar aerul devenea irespirabil. Toate i se păreau schimbate față de satul lui. Acolo adia vântul chiar și la vremea prânzului, iar aerul îi pătrundea singur în plămâni, umplându-i de viață. Nici în orașelul unde făcuse liceul nu te înăbușeai așa, ca în orașul acesta. Atmosfera generală din orașel i se părea asemănătoare celei din satul lui. Avea același aer provincial, cu oameni simpli, ce se cunoșteau unii pe alții. Se ajutau între ei, sau se certau uneori, din te miri ce nimicuri.

Tânărul nu se afla pentru prima oară pe străzile acestui oraș. Mai fusese de multe ori pe aici. Dar acum era cu totul altceva. Acum era vorba de a rămâne mai mult timp. Nu se putea gândi cât și cum va fi această ședere. Știa numai că aici i se va împlini visul: aici va învăța mai departe.

Se simțea provincial. Acest fapt îl complexa puțin, dar nu într-atât încât să fie intimidat. Dimpotrivă, dorea să treacă cu bine peste perioada aceasta de început. „Ei, lasă... Doar nu mai suntem pe vremuri. Nu mai sunt diferențe mari între sat și oraș. Nu sunt două lumi închise, în care poți să te adaptezi cu greu. Cum era odată...” Așa gândea Costin în mintea lui și încerca să nu dea importanță acestui sentiment. Să și-l reprime, să nu mai simtă nici el așa ceva și cu atât mai puțin alții. De fapt, nimic nu-l trăda că ar fi un băiat de la țară. Îmbrăcămintea îi era impecabilă, poate chiar mai elegantă decât trebuia. Mă rog, mama și tata au depus toate eforturile. Apoi, vorba lui corectă și cu accent curat românesc nu ducea nici cu gândul la cineva oarecum inferior. Dimpotrivă, știa să-și potrivească cuvintele, încât oricine înțelegea că el este un băiat citit și cuminte. Poate numai faptul că era liniștit, capabil să asculte pe oricine și nu-și ieșea ușor din fire ar fi putut să-i trădeze originea. Dar asta, numai după ce stătea puțin de vorbă cu el. În rest, nimic deosebit. Se gândea el însuși că acest complex nu există decât în mintea lui. Și apoi, mulți dintre colegii lui erau tot ca el. Poate trăiau același sentiment, dar

nu dădeau importanță. Va trece repede totul. Se va adapta, integrându-se în atmosfera de facultate: colegi, cursuri, învățatură, discuții... Ah, abia aștepta!

Respect pentru oameni și cărți

*

Doamna intră repede pe holul principal. Lepădându-și pantofii, se grăbi să-și schimbe îmbrăcămintea. Capotul lucios și înflorat îi înfășură trupul robust, mirosind ușor a sudoare și parfum. Era liberă, în sfârșit. Putea s-o cheme pe Țuca la o cafea. Formă numărul pe mobil și aștepta:

— Alo, tu ești, iubito? Te aștept la o cafea.

În câteva minute, vecina sună la ușă. O pofti în casă. Cafeaua era gata.

— Ce-ai făcut azi? Nu te-am văzut deloc, o abordă doamna cealaltă, trecându-și mâna prin păr, într-un gest reflex. Apoi, strângând ușor pleoapele, își aprinse o țigară.

— Ce să fac... Niște cumpărături. Nimic în mod deosebit. Vreau să fac ceva de mâncare, dar nu m-am hotărât încă.

— Flavia e la școală?

— Mmm... Da, vine pe la opt.

— Păi cum, au ore așa de târziu? Sau mai merge la antrenament?

— Ei, nu mai merge la niciun antrenament. Ce, antrenament îi trebuie ei? Să pună mâna să se gândească serios la viață, că nu mai e copil. Eu am crescut-o. Mi-am cam făcut datoria. I-am spus să deschidă bine ochii, că vezi ce e viața... Te trezești că trec anii și n-ai făcut nimic.

— În ce clasă e?

— A intrat pe-a opta.

— Ei, hai, că Flavia știe ea ce face... Nu pierde timpul degeaba. Auzi, da' chiar: mi se pare sau am văzut-o cu un băiat?

Serpina zâmbi, rotindu-și ochii. I se citea pe față o anume satisfacție. Parcă abia aștepta să fie abordat subiectul acesta. Dar nu voia să-i ofere vecinei informația pe tavă. Se voia puțin trasă de limbă. E mai cu farmec așa.

— Știi eu ce-o fi cu ăsta?...

— Hai tu, că e băiat drăguț! M-am uitat la ei din balcon, de după perdea. Și elegant mi s-a părut. Nu cred că e un oarecare...

— Auzi Țuca, toți par buni, până la o adică. Apoi își arată cealaltă față. Eu sunt sătulă. Tu știi, ți-am mai povestit din viața mea. Nu mi-ar trebui o asemenea lighioană, un bărbat, la ușa mea.

— Păi, nu-ți trebuie, că te duci tu la ușa lui, o apostrofă Țuca, râzând cu toată gura.

— A, te referi la Claudel? Cu el, chiar e ceva deosebit... E un delicat, cum nu găsești pe toate drumurile.

— Ei, uite, așa mi s-a părut și băiatul ăsta, cu care am văzut-o pe Flavia. Un delicat și un băiat serios. Dar ce lucrează?

— Nu lucrează. E student.

— Student? La ce?

— Auzi și tu, zice că la Teologie...

— A, da?! se miră Țuca. Și ce iese de-acolo?

— În tot cazul, iese... cred că iese preot, sau așa ceva...

— Da, așa e. Iese popă. Se lăsară câteva clipe de tăcere.

— Serpina, am tot vrut să te întreb, cine ți-a pus numele ăsta? Că eu n-am mai auzit pe nimeni s-o cheme așa, rupse tăcerea Țuca, găsind alt subiect de discuție.

— Păi, cine să mi-l pună? Mama, că doar nu tata. Lua-l-ar dracu, care-o fi fost ăla!

Cuvintele acestea o lămuriră definitiv pe Țuca. De fapt, întrebuse așa, ca să schimbe subiectul. Nu pentru că o interesa.

Cele două femei își băură cafeaua, abordând și alte subiecte: cine le-a vopsit la păr, câți bani au lăsat ciubuc la pedichiură. Trecură apoi la personajele din telenovele.

*

Serpinei i se păru tare lungă ziua aceea. Abia aștepta să vină Flavia de la școală.

— Bună, Serpina! strigă Flavia, când deschise ușa și intră în casă. Își aruncă geanta cu cărți pe birou, în camera ei, și se îndreptă spre baie. Ieși de acolo și intră în bucătărie. Serpina trăgea dintr-o țigară, prefăcându-se că se uită pe geam, dar cu coada ochiului n-o slăbea pe fată.

— Bună, ce faci? Ai să-mi spui ceva nou?

— Nimic... Am intrat în materie serios. Deja am trecut la subiectele din care vom da teze. Va fi destul de mult de învățat, mai ales că ne așteaptă admiterea.

— Ei, lasă-mă cu tezele și admiterea! Eu altceva te întreb.

Flavia deschise ochii mari. Își strâmbă buzele a nedumerire.

— Să nu-mi spui că nu știi ce vreau să te întreb. De băiatul acela... cu care ai venit aseară. Nu mi-ai spus decât că e student la Teologie.

— Serpina, băiatul acela este cu ale lui, eu cu ale mele. M-a condus până acasă, pentru că, plimbându-mă cu Teodora prin grădina botanică, niște huligani s-au luat de noi. Ne-au vorbit urât. El era singurul care mai rămăsese pe acolo și a înțeles că ne e frică. De aceea, s-a oferit să ne conducă până acasă. Am fost întâi și am condus-o împreună pe Teodora, apoi a venit cu mine. Ce ți se pare neclar? Nu ne-a spus decât atât: că e student la Teologie. Asta a fost tot.

— Da? întrebă Serpina, ascunzându-și gândul. Și ce iese de-acolo, ce se face când termină?

— După câte știu eu, iese preot, sau profesor de religie. Cam așa ceva.

— Ooo! scoase Serpina o exclamație puternică. În neamul nostru, nu cred c-a avut niciuna vreun popă!

— Nici nu va avea, îi dădu replica Flavia, indiferentă, uitând deja subiectul.

*

N-ar putea să uite niciodată ziua în care a decis că el vrea să fie preot. Avea șaisprezece ani. Era elev la liceul din orașelul provincial. Vara făcea naveta cu bicicleta. Pe timp urât, dormea la mătușa Viorica, sora mamei. Ea locuia în oraș, împreună cu soțul și cei doi copii mai mici decât el.

Liceul, cu profil agricol, nu-l orienta spre ceva ce ar fi vrut să facă în viață. Nu se dădea în vânt după ceea ce învăța acolo, deși avea note mari. I se părea totul atât de ușor, încât punea foarte rar mâna pe carte. Citea cu totul altceva. Ce avusese pe acasă, terminase demult. Acum citea ce voia el, din biblioteca primăriei din sat. Tata îi cumpăraseră calculator. Se juca uneori, dar nu prea avea timp și nici nu-i plăcea să abuzeze.

Până la vârsta aceea, el nu știa ce ar fi vrut să se facă în viață. Dacă îl întreba cineva, ridica din umeri.

Era sărbătoare și hram la biserica din sat. Tatăl lui, cu mai mulți bărbați și cu preotul lucraseră câteva zile, să facă în curtea bisericii o scenă din lemn, pe care să se țină slujba în ziua sorocită. Mama și alte femei pregătiseră mâncare pentru mai multă lume. Se așteptau să vină oameni și din alte sate și chiar de la oraș, pentru că venea Părintele Mitropolit în satul lor, ceea ce nu se întâmpla prea des. La el în casă era destulă forfotă. Bunicul, chiar dacă nu mai putea să facă mare lucru, era la biserică în fiecare zi. Își dădea câte o părere, acolo unde era nevoie: „Măi, Ioane, vezi că nu e bine așa. Bate cuiul aici, pune scândura așa...”.

Nu erau mulți cei care se ocupau de treburile acestea. Unii nu băgau în seamă asemenea evenimente. Părinții lui, deși nu mergeau în toate duminicile la biserică, respectau locașul Domnului și cuvântul preotului era important pentru ei. Dacă părintele ceruse ajutor, era clar că ei erau datori să ajute.

Mama bătrână, bunica, umbla cu o carte de rugăciuni prin curte. Nu știa nimeni cât citea din ea, dar mergea doi pași, se închina și spunea la toți că „mare bucurie le-a dat Dumnezeu să vină chiar Mitropolitul, că ea nu-l mai văzuse de mult”. Costin n-o văzuse niciodată pe bunica așa. Nici nu crezuse că este prea credincioasă, deși se ducea în fiecare

duminică la biserică. Atunci când venea acasă, le spunea aceleași lucruri: că a fost frumos, că a dat pomelnic la Liturghie și s-a împărtășit. Îl distra bunica, de fiecare dată când vorbea cu ea. În zilele acestea, când o vedea închinându-se prin curte, râdea de ea de-adevăratelea, ferindu-se să nu-l vadă.

Era în vacanță și nu avea preocupări deosebite. Făcea de toate: îi ajuta pe părinți, citea, mergea la biserică. Tinerii din sat își făcuseră obiceiul de a se întâlni în curtea bisericii nu numai duminica, ci și în alte zile. Preotul nu îi alunga. Venea uneori și stătea cu ei de vorbă. Glumea cu ei, le mai povestea câte ceva... Era tânăr, puțin mai mare decât ei.

În zilele acestea, Costin trebuia să se ocupe de cai, de vitele din grajd și de orătăniile din curte, pentru că tata venea târziu de la biserică.

Pregătirile au durat câteva zile. Iată că timpul așteptării luă sfârșit. De cu seară, toți ai lui făcură baie și își pregătiră hainele pentru ziua următoare. Când se revărsară zorile, el mai voia să doarmă, dar se trezi în zgomot de uși. Se dezmetici și privi pe geam. Nu mai văzu decât pe mama și bunica. Fiecare avea pe braț câte un coș plin. Ieșeau pe poarta de la curte. Amândouă purtau basmale și haine noi. Buna, parcă mai înfipță ca niciodată, călca dându-și importanță. Costin râse iar de bunica lui: un răs curat, de drag, râsul omului care e mulțumit cu ceva, e mulțumit că e așa... În aceste zile, înțelese din nou cât de dragă îi era bunica, așa cum era ea... Ce bine că încă era!... Ce bine că o simțea fericită, în preocupările ei sănătoase.

Se sculă repede, parcă jenându-se că a rămas singur acasă. Pe el nu-l sculaseră. Știa că va veni singur, când se va trezi. Ajunse în curtea bisericii, când era destul de multă lume adunată. Erau oameni pe care nu-i cunoștea. Unii stăteau afară, pe stradă. Pe-ai lui nu-i vedea nicăieri. Probabil erau ocupați cu ultimele pregătiri. Toți păreau în așteptare. Un cor ca de îngeri se auzea încă de departe.

Se apropie de scena pe care o pregătiseră sătenii pentru slujbă. Atunci înțelese de unde vine cântecul acela. Doi tineri, ca doi îngeri, cântau dintr-o carte, ținându-și isonul. Îi privea de jos, dintr-o parte. Avu senzația că, într-adevăr, nu le lipseau decât aripile... I se păreau atât de frumoși!... Dar nu frumoși cum mai văzuse el băieți, ci de o frumusețe curată, cum unii nu o pot sesiza.

Părintele Mihai și încă doi preoți urcau și coborau de pe scenă, aducând pe masă toate cele necesare. Erau puțin agitați. Mai ales părintele Mihai. În ținuta lor și în fiecare gest pe care îl făceau, se simțea emoția evenimentului. Un miros de mir, nepământesc, plutea în aer.

Oamenii forfoteau. Unii se mișcau dintr-un loc într-altul, căutând o perspectivă vizuală mai bună. Majoritatea se așezaseră de-o parte și de cealaltă a covorului roșu, ce ducea spre scenă. Pe acolo avea să vină Mitropolitul și toți voiau măcar să-l atingă.

Costin rămase ținut aproape de cei doi tineri. Nu-l interesa să-și caute alt loc. Nu-l interesau nici cele câteva tarabe, așezate la ieșirea din curte, unde se îmbulzeau alți oameni. Se uitase fugitiv, știa ce se vinde acolo. Nu-și dorea decât o iconiță cu Domnul Hristos la rugăciune, în Grădina Ghetsimani. De fapt, și-o dorea de mult, dar nu găsisese încă prilejul să și-o cumpere. Poate nici nu căutase suficient. I se părea că nici acum nu e momentul potrivit să caute. Era atent în altă parte.

Îl văzu pe tatăl lui, stând de vorbă cu părintele Mihai și cu doi bărbați. Părintele le explica ceva, îndreptând mâna spre spatele curții. Acolo se afla un cort mare, cu mese lungi și bănci. Apoi o zări pe buna. Peste fustă își pusese un șorț. Parcă se uita după cineva. Crezând că îl caută pe el, se retrase puțin în spatele scenei, să nu-l vadă.

Slujba începu. Cei doi tineri se armonizau cu glasurile preoților. Costin nu era atent la cuvinte. Se uita când la cei din jur, când la preoți, dar mai ales la cei doi tineri, îmbrăcați impecabil, în negru. „Numai hainele le sunt pământești”, gândi băiatul. La un moment dat, slujba se întrerupse. Preoții coborâră de pe scenă și părăsiră curtea bisericii. „Vine Mitropolitul!”, șopteau oamenii. Cei doi tineri erau tot pe scenă. Cântau în surdină un cântec și priveau spre poarta bisericii. La un semn, începură cu forță un alt cântec, un cântec pe care îl preluă toată mulțimea: „Pe Stăpânul și Mitropolitul nostru, Doamne îl păzește, Doamne îl păzește, întru mulți ani, întru mulți ani, întru mulți ani!”.

Apărură mai întâi preoții. Apoi sosi Mitropolitul, călcând încet pe covorul cel roșu. Era însoțit de doi diaconi și alți preoți. Toți purtau veșminte luminoase, brodate cu fire strălucitoare. Oamenii se îmbulzeau, dar ierarhul, în vârstă și ascuns parcă în veșmintele lui, nu putea să-i atingă pe toți. Barba lungă și aproape albă era plină de picături de sudoare, la fel și sprâncenele. Cui îi păsa acum de disconfortul în care se găsea el, ca om? Costin se gândi la lucrul acesta. Observă și fețele preoților. Și ele erau pline de sudoare. Da, toți oamenii erau lejer îmbrăcați, doar era plină vară. Numai slujitorii lui Dumnezeu purtau veșminte grele. Înaltul ajunsese, în sfârșit, la scenă. Dădu binecuvântări, apoi slujba își urmă cursul.

Costin se retrase mai în spate, unde își găsi doi prieteni. Mai schimbau câte o vorbă, ba mai și râdeau câte un pic. Văzuseră câteva fete și nu conteneau să-și arunce priviri. Apoi discutau între ei și râdeau. La un

moment dat, își opri privirea spre partea dreaptă a scenei, unde o zări pe doamna Maria, preoteasa părintelui Mihai, cu copiii. Trei băieți aveau părintele Mihai. Cel mai mare era de șase sau șapte ani, iar cel mic nu trecuse de doi. Doamna, frumos îmbrăcată, nu părea o femeie trăită la țară, iar copiii erau o minunăție. Când îi privi mai bine, fața i se deschise într-un zâmbet. Toți trei erau tunși frumos și îmbrăcați în costume populare: pantaloni largi, albi, de în, iar peste ei cămășuțe albe, cusute pe piept și la guler cu motive românești, de culoare albastră. La gât aveau șnururi cu ciucurași. Ei, dar la mijloc, toți erau încinși cu brâuri tricolore. Era o plăcere să-i vezi.

Nu era singurul care îi remarcase. Lângă umărul lui, o femeie se chinuia să se ridice pe vârfuri, să-i vadă mai bine. O auzea vorbind cu altă femeie:

— Sunt copiii preotului... Acea-i preoteasa...

— E frumoasă... Și el e frumos. Dar copiii... Doamne, ce îngerași!

— Din trei, se va face unul preot...

— Sau poate doi.

— Ei, poate toți trei...

Cu gândurile lui, Costin nici nu băgă de seamă când se termină slujba. Iată, Mitropolitul coboară, vrea să plece. Lumea îl împulzește mai rău ca la sosire. Toți vor binecuvântare. El se oprește și le împarte ceva. Toți se îndreaptă spre el. Costin și băieții nu se mișcă din loc. Se simți deodată tras puternic de mână. Până să se dezmeticească, se afla în mijlocul mulțimii, târât de buna lui. Ea nu se lăasă. Împinse cu coatele și îl aduse în fața Înaltului. Presentându-i-l, ca și când se cunoșteau de mult, îi spuse:

— Țsta-i nepotul meu!

Înaltul împărțea iconițe la oameni. Nu putea să fie atent la niciunul, în mod special. Și totuși, se uită o clipă la el și cu aceeași familiaritate cu care îl abordase bunica lui, îl întrebă:

— Da?... Și ce vrei să te faci tu, măi?

Se pregătise să ridice din umeri, ca de obicei, când buna i-o luă înainte și răspunse în locul lui:

— Preot, Înalte Părinte, preotul lui Dumnezeu!

El consideră de prisos să neghe ori să mai comenteze ceva. Mitropolitul îl privi o clipă și, punându-i o iconiță în mână, ca celorlalți, șopti printre buze:

— Numai să vrea și Dumnezeu...

Apoi îl atinse cu mâna pe cap și se întoarse în altă parte. Totul se întâmplă uimitor de repede. Nu avu timp să gândească sau să reacționeze

în vreun fel. Se dezmetici abia când mulțimea ieșea din curtea bisericii să-l conducă pe înaltul oaspete. Îi sunau în urechi cuvintele lui: „Numa să vrea și Dumnezeu...”

Respect pent

Oamenii se întoarseră, fiind invitați de părintele Mihai la masă. Toți ai lui alergau să dea o mână de ajutor. O văzu și pe sora lui. Abia o salută, pentru că și ea era ocupată, iar el încă nu se dezmeticise.

Simți nevoia să fie singur. O luă spre casă, știind că numai acolo va fi singur, cu gândul lui. Trebuia să se gândească... în liniște.

Poarta de la intrare scârțâi ușor. Pe lângă genunchi, în jos, îi flutură ceva, căzând pe pământ. Prinse mișcarea cu coada ochiului. Se aplecă să ridice de jos bucățica lucioasă. Înțelese că era iconița pe care o primise. Uitase cu totul de ea. Se miră că o mai avea. Vru s-o strecoare în buzunarul cămășii, dar o apropie mai întâi să o privească. Încremeni. Era Hristos, în Grădina Ghetsimani.

Intră în încăperea de la drum, camera lui. Acolo nu intra decât mama, când avea de luat sau de pus ceva în șifonier. Mai intra și în preajma sărbătorilor, când făcea curat în toată casa. El se simțea foarte bine în camera aceea. Era răcoare și persista un miros discret de busuioc. Mama ținea buchețele de busuioc pe șifonier. Deși le schimba destul de rar, ele nu-și pierduseră mirosul.

Se întinse pe pat cât era de lung, lăsându-și corpul în deplină relaxare, pentru a-și folosi mai bine mintea. „Ce i-a venit bunei să spună că vreau să mă fac preot? Și cui a spus-o?! Nu cred că a făcut-o intenționat. Nu cred că a vrut să-l mintă pe Mitropolitul. Nu, buna mea n-ar face așa ceva... Cred că i-a scăpat, fără să-și dea seama. După ce a făcut-o, a realizat probabil ce spusese.” O va întreba când vine acasă. Dar, dacă erau niște vorbe scăpate din greșeală și buna se va rușina, nu are niciun sens să o mai întrebe. Poate aceasta era dorința ei, ascunsă și nemărturisită. Poate dorea din suflet să-l vadă preot, dar din multa ei noblețe, nu-i spusese niciodată. La emoțiile puternice pe care le trăise, nu se mai putuse controla și sufletul ei o luase înaintea minții. Nu, n-o va mai întreba nimic. Doar el, tot ce vrea el se va face. Dar... ce vrea el să se facă?... Preot, preotul lui Dumnezeu, că doar așa zisese bunica, își răspunse singur, răsând puternic și deschizându-și brațele într-un gest larg.

Dar se opri brusc. Se rușină de râsul lui. Se gândi că numai un prost poate să râdă de un asemenea lucru. „Doamne, chiar așa prost sunt oare? Ce e de râs în a te face preot? Și-apoi, de ce nu m-aș face preot?” În fața ochilor îi apăru părintele Mihai. Se gândi la el cu drag. Câte lucruri le spunea lor părintele Mihai, când stăteau de vorbă în curtea bisericii... Ei se mirau, de multe ori comentau între ei, dar până la urmă îi dădeau

dreptate. Le spunea și despre fete, cum trebuie să se comporte cu ele. Apoi, îi trecu prin minte imaginea doamnei Maria, cu cei trei copilași. Ce frumoși erau toți. Cui nu i-ar fi plăcut să aibă o asemenea familie? Dar nu era lege că toți preoții aveau asemenea soții și copii. Doamna Maria era frumoasă. Părintele Mihai o alesese, așa cum alegi dintr-o grădină o floare, pe cea mai frumoasă și mai înmiresmată. Mireasma doamnei Maria era cumințenia și bunătatea ei. Se potrivea cu părintele, care răspândea bunătatea lui peste păsările cerului și furnicile pământului, dar mai ales peste oamenii din sat.

Da, i-ar plăcea să fie ca părintele Mihai. Părintele trăia atât de frumos și îi învăța și pe oameni să trăiască frumos. După părerea lui, asta ar trebui să facă un preot: să-i învețe pe oameni să trăiască frumos, în armonie cu ei înșiși, cu semenii și cu Dumnezeu. Ce poate fi mai frumos decât asta?

De ce nu se gândise niciodată la așa ceva? Dar acum, parcă trezindu-se din somnul copilăriei, gândul acesta îl străpunse. Chingile prunciei îi slăbiseră. În el se contura omul: deplin la minte, dornic de a face ceva cu viața sa, de a-și alege un drum. Dar ce drum ar fi putut el să-și aleagă, mai bun decât acesta? Oare, ar fi posibil să se facă slujitorul lui Dumnezeu? „Numai să vrea și Dumnezeu...”, îi trecură prin minte cuvintele Mitropolitului. Dar de ce să nu vrea? El vrea toate cele bune... Și acesta e un lucru bun, chiar foarte bun.

Trăi câteva momente un sentiment profund, de bucurie. Era bucuria unei revelații. Revelația ce se petrecuse în mintea lui îi atinse și sufletul, răbindu-l cu un dor nedefinit, dorul de Dumnezeu. Sentimente unice, neștiute de el, îl copleșiră deodată, acolo, în ziua aceea... Se trezi din cugetările lui, convins că el vrea să se facă preot.

Abia se contură în el această dorință și iată, înțelese că voința lui nu era suficientă. Se gândi la calitățile unui preot, cercetându-se, să constate dacă el le-ar avea. Intonă un fragment de la slujba Sfintei Liturghii, care îi rămăsese în minte. Știa să cânte. Dar celelalte: cumințenia, credința, mintea înțeleaptă, pe care trebuia să le aibă un preot? Nu știa dacă le are. Știa numai că până la vârsta aceea, el fusese cuminte și curat la trup și la suflet. Era botezat în biserica aflată la trei case de casa lui. Crescuse în satul acela, pe malul râului. Își trăise copilăria în farmecul sărbătorilor: cu slujbe, pomeniri, vizite la rude și celelalte lucruri specifice vieții creștinești. Oare nu asta era credința? Nu, desigur, credința nu era numai atât. Dar prin toate acestea, ea se putea cuibări în sufletul însetat de Dumnezeu. Celelalte le va dobândi și pe parcurs, se gândi, bucurându-se că cele de început nu-l respingeau.

Nu se sfârșise ziua aceea și Costin știa ce va face cu viața lui. Se mai gândi de câteva ori, dar ajunse la aceeași dorință. N-ar fi vrut să ia această hotărâre sub influența cuvintelor bunicii sale. Își spuse în minte, de câteva ori, că acele cuvinte nu sunt decât o coincidență. Poate prin ele a fost atras, dar decizia era a lui, dorința exista în el, îi atinsese baierile sufletului.

*

Obosit de forfota începutului, încă neobișnuit cu atmosfera orașului, tânărul căuta un loc mai liniștit. Grădina botanică, deși nu foarte mare, era plină de verdeață. Acolo se simțea mai în largul lui. Parcă și aerul era mai respirabil, printre copacii odihnitori ai grădinii. Se plimbă pe alei, pătruns de gândurile lui, apoi se așează pe o bancă. Din spate veneau râsete și voci de fete. Se întoarse să le privească. Își aminti de cele două fete pe care le condusesese acasă, cu câteva zile în urmă. Până să zică ceva, ele erau lângă el. Îl salutară, dându-i de înțeles că l-au recunoscut.

Discuția se derulă simplu, despre ziua aceea frumoasă și peisajul superb care îi înconjura în oaza de verdeață. Apoi vorbiră despre preocupările lor, povestind fiecare ce face. Fetele reținuseră despre el că este student la Teologie. Se simțiră datoare să-i spună și lui despre preocupările lor: erau eleve la liceu, în ultimul an. Băiatul se miră în sinea lui, dar nu spuse nimic. I se păreau prea mici pentru a fi la liceu, mai ales cea scundă și slăbuță. De cealaltă, mai înaltă și unduitoare ca o salcie, nu se îndoia, ar fi putut avea optsprezece ani.

Le conduse spre casă. Când ieșiră din grădina botanică, asfințea soarele. O conduseră mai întâi pe cea scundă, la fel ca data trecută. Apoi, rămase singur cu cealaltă. Mergând alături, o privi mai atent. Părul ei lung și castaniu îi încadra frumos obrazii. Ochii negri și expresivi străluceau în amurgul serii. În zâmbetul ei proaspăt, își arăta dinții curați, ca petalele unei flori albe. Fața ei părea pictată de o mână nevăzută, pentru a încânta ochiul ce-ar fi avut o clipă de răgaz să o privească. Era o frumusețe ce nu te izbea de prima dată, ci te cuprindea treptat și tainic, fără să înțelegi de unde vine farmecul ei. Nu reținuse cum o cheamă. O opri înainte de a ajunge și, ridicându-i o șuviță de păr, îi spuse puțin fâstâcit:

— Poți să-mi mai spui o dată cum te cheamă?

— Flavia. Pe tine Costin, nu-i așa?

— Da. Mai precis, Constantin, răspunse el, negăsind nimic de adăugat.

În mintea lui erau multe cuvinte, dar nu putea să le spună cu voce tare. Nu mai cunoscuse nicio fată cu numele acesta, nu mai cunoscuse nicio fată ca ea... O privi din nou, de data aceasta cu îndrăzneală. Ca într-un basm pe care i-l povestise bunica, i se păru că îl pătrunde o toropeală,